

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-uteza végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények ezimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónap . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyiltéri oszlopok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Augusztus 12.)

Szucság, aug. 12.

Mialatt ezeket a sorokat írjuk, az ország fővárosában egy fényes katonai parádé megy végbe. A főváros egész helyőrsége oda vonul a legújabb harczos emlékké bermált Hentzi-oszlop elé és kibontott zászlók alatt, fényesre csiszolt kardok sugár-özönében áldott Hentzi tábornok és társai emlékének. És történi minden 32 évvel azután, hogy a nemzet kibékült királyával és fátvált vetett a multnak mindazokra az eseményeire, a melyek a békét megzavartatták volna. Bizony nem vall tapintatra és bölcsességre az ünnep rendezői részéről az események legodiosabbjának ez a felpiszklása.

Nem vonjuk mi kétségbe, hogy I. Ferencz József személyes érzelmeiben angazsálva lehet az ő nevében küzdött és érette elesett zsoldosok emléke irányában. És hogy a nemzet a Hentzi-szobor eltávolítását valami nagy eréllyel soha sem követelte, abban nagy része van a magyar nemzet ama loyaltitásának, a melyvel az uralkodó személyes érzelmeit mindig tiszteltben tartotta. A Hentzi-szobor azonban időközönként több akart lenni a multak egyszerű emlékjelenél. Különösen pedig arra kezdett alkalmul szolgálni, hogy a nemzet áldozataiból fenntartott hadsereg általa és vele demonstrálja a mult zsoldos hadseregével való solidaritását. Ezt tette Jenzky generalis, midőn 1886-ban megkoszoruzta a Buda védelmében elesett kamarilok emlékoszlopát. Ez jutott kifejezésre abban a tervben, a mely szerint cserében a volt honvédek által Hentzi emlékének hozott áldozattal, a hadsereg, tehát a nemzettest egy integráns része, hajlandó lett volna meghajolni a volt honvédek emléke előtt. És ez érvényesült abban a hallatlanul eszeveszett gondolatban, hogy elviszik a Hentzi emléket eddigi helyéről, de csak azért, hogy a pedagogiai hatás eszközévé tegyék a katonai növendékek szemében.

Nem volna csodálható, sőt egészen természetes volna, ha ez ellen a megbotránkoztató tendentia ellen a nemzeti felháborodás érzése a maga teljességével tiltakoznék. A mai ünnepség előmenyd és annak contemplált nézete pedig éppen provokálni látszanak ezt a tiltakozást. Mert korábban, Fejérváry Géza br. ama kijelentése után, a melylyel szerencsétlennek jelentette ki a kö-

*) Szombati számba elkésve érkezett.

Szerk.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA

1899. Augusztus 14.

E. Kovács Gyula hatyudala.

Kifürkészhetlenek a végzet utai.

E. Kovács Gyulának, a legnagyobb magyar tragikusnak csodálatos halálát megelőzőleg sok olyan dolog történt, a mi gondolkozóba ejti az embert.

A művész régóta örvendett olyan kitűnő egészségnek, mint a nyáron, mégis folytonosan balsejtelmek gyötörték. Jó barátai körében a legvigabb hangulathoz egész önkéntelenül mondott sokszor olyan dolgokat, a mik környezetét megdöbentették.

Több ilyen esetet beszél családja is. Pályatársai egész sereg ilyen dolgot beszélnek, a melyek mind azt bizonyítják, hogy a művészek titkos elősejtelmek voltak.

Tegnapelőtt családja hátrahagyott iratai között a következő verset találta:

Hatyudal.

Mindhiába, elomlóba a rózsá,
Levelei elheredáltak,
Elsárgultak

Halladoznak le róla...

Mindhiába, lebukóba már a nap,

Folette a setét éjnek,

Vak éjfének

Sűrű árja összecsap...

zós hadügyminiszter hirhedt napi parancsának a legfőbb haduri elhatározást kommentáló kifejezését, lehetett volna még megnyugvást találni a szobor áthelyezés sérelmes momentumaival szemben is. Ugy lehetett volna tekintelnünk azt, mint egy végleges leszámolást a Hentzi nevéhez fűződő eszmékörrel, a melyben inkább a véletlen, sem mint a tendentia jellegét viseli magán az, a mi ma sérelmesként jelentkezik és arra tekintettel szemet lehetett volna hunynunk az áthelyezéssel ieljesen multtá váló Hentzi-szobor a különben cseppel sem szerencsés exhumálása előtt.

De a közös hadügyminiszter kommentárjában foglalt sérelem azóta hatványozott abban a programban, a mely szerint a mai ünnepet annak rendezői tervezik. És hatványozott abban a tényben, hogy az a Krieghammer, a ki a magyar nemzet kegyeletét oly merészen megalázó módon vakmerősködött az áthelyezés tényét kommentálni, nem csak, hogy nem menesztetett, mint remélni lehetett volna állásáról, de csak kevéssel ezelőtt is az uralkodó kegyének küntető jeleivel halmoztatott el.

És mit szóljunk ahoz, hogy az áthelyezett szobor felavatásánál a király személyét József kir. herczeg képviseli? És miként hunjunk szemet az előtt a kirívó tény előtt, hogy a felavatás pompájában a magyar kir. honvédség hivatalos részvételre van kényszerítve?

Egészen természetes, ha a nemzet mind ebben többet lát egyszerű tapintatlansággal és arra gondol, hogy a felavatási ünnep czeremoniában volta-keppen annak ahagyományos szellemnek kísértő lelke kuvikul, a mely előtt ma 50 éve a czár kozák kordáinak tulnyomó ereje és az egyéni ambíció annak segítségére jövő tultengése gulákba rakatta dicső honvédeink annyi felemelő győzelem koszorújának ékes fegyvereit.

És még is azt kell tapasztalnunk, hogy a nemzeti tiltakozás szava jóval kisebb erővel hangzik fel ma, mint teszem fel 1886-ban Jászky tábornok merénylétének és a mult év őszén, midőn Krieghammer hires konmatárja köztudatu lett.

Teljes őszinteséggel akarunk megfelelni arra a kérdésre, hogy mi ennek a magyarázata.

Ne keressük azt feltétlenül az érzéketlenségben, a mely nem tud a nyilvánvaló sérelem tudatára ébredni. Én legalább úgy veszem észre, hogy része van e szinte bágyadt ellenzésben

annak a belátásnak is, hogy egy nagyobb erővel nyilatkozó tiltakozás esetleg a jeleu kormány bukását vonhatná maga után, a mi ez idők szerint, ha csak egy jobb utána következő nem garantírozhatik, egyáltalán nem látszik kívánatosnak.

Szell Kálmánt és kormányát az erkölcsi regeneratio nagy munkájának megindítására látja a nemzet praedestinálna.

Az a merev párturalom, a mely hosszú harminczéven át sorra depriaválta a nemzet erkölcsi életének összes faktorait, az ő ijjesztő következményeivel első sorban azt teszi kívánatossá a nemzet előtt, hogy megsza- baduljon attól a lidércz-nyomástól, melyet reá nézve a teljesen corumpált vált, rendre-rendre mind jobban demoralizált hősszellem képvisel.

Csoda-e tehát, ha az, a kit lakásán az erkölcsi pestis dán illata folytat, kevésbé érdeklődik az iránt, hogy a háza homlokzatán levő családt czimérét sárral dobálják?!

Először attól a fojtó, miazmáktól telt légkörtől kell megszabadulnia. Mert hisz igaz az Apponyi Albert gr. megkapó példázata a sárga lázas vidékről, melyen a lakosság nem fertőzött részének enrgiáját is leköti, — depriálja a többi betegsége és a közhangulat, a mit annyi beteg ember látása suggerál az emberekbe.

Ezt nem árt figyelembe venni azoknak, a kik a mai ünnepet is felhasználni vélik annak a küzdelemnek kincsnyelésére, a melyet a nemzet jobbjai, tőlük rideg közönytől, vagy éppen perfid malitiától kísérve, a mult kormányzati rendszere ellen diadalmasan folytattak. A nemzet nem áll be a kicsinylők közé, de annál inkább megbecsüli az elért eredményeket és igyekszik azok tovább fejlesztésére, minél gyanusabb az a körülmény, hogy a Hentzi-ünnep alkalmából megindult, különben teljesen jogos tüntelési mozgalom az első biztató szó támogatását abból a városból: Nagyváradról, az orthodox liberalismus a Mekkájából kapja, a hol Kossuth Lajos nem lehetett diszpolgárrá, de a hol Tisza Kálmán rendszere még sokak szemében a vissza óhajtozásra alkalmas és méltó multat képviseli.

V. A.

Szélcsend alatt.

I.

Minden vonalon beállott a „saison morte” . . . esend mindenfelé, csak a nap

Hilary.

— A „Tövises és narancságyak” szerzőjétől. — Angolból fordította: **AMICA.**

XXXI.

A Gábrriel történetének a folytatása.

(Folytatás.)

(76)

— Azt gondolja? Azt kívánom, hogy bár valami becsesebbet küldhetnék.

— Nem tudná azt tenni, mondá Gábrriel. Én tudom, hogy ő, hogy fogja ezeket fogadni. Ezek a kis virágok vele lesznek eltemetve.

— Szegény Cyril! mormogta a leány. — És az a férfi, a ki őt bálványozta, az, mondta magában, hogy szívesen meghalnát hogy hasonló édes szánalmat kapjon tőle.

— Helme házban nem sokára látni fogom magát? — kérde Lady May, a mint Gábrriel a kocsi ajtajánál állott.

— Holnap elmegyek és megmondok kegyednek, hogy Lord Ardean minő választ küld a szíves üzenetére, de az utóbbi időben a kötelességem annyira szaporodtak, hogy sokkal kevesebb szabad időm van, mint volt tavaly.

— És nem csinálhat azt magának? — kérde a leány gunyosan.

— Mit — szabad időt? — Oh nem! Bár tehetném, én azt kívánom.

— Gábrriel, ugy hát Isten vele. Megtisztelve fogom magamat érezni, ha akkor láthatom, midőn szabad időt tud magának csinálni.

Gábrriel előtt talányos volt a leánynak hozzá való viselkedése és nem látta, a mi

hevében izzadó földművelő nép pihenést nem ismerő sarlójának egyhangú zaja, az üdítő szellő lengedezése, a messze távolból elhangzó nyáj kolompja, a légben repdeső madarak zenéje és a fürdőzők lubicskolása zavarják meg az általános csendet. . . Egész Európa szünetel. . . Brüsszel, Páris, Spanyolország és Szerbia lecsendesültek. . . A törvényhozó testületek termeinek ajtóit, a tudományos társulatok, a tanintézetek és művészetek csarnokai bezárultak. . . Törvényhozó, politikus, tanár, tanuló és művész — mind pihenőre tértek, itt és ott a szélrőzsa minden irányában! . . . Ily méla csendben, midőn az elme és a lélek nyugalmat semmi sem zavarja, mindenki felhasználja az alkalmas időt arra, hogy számot vessen a multtal és előkészületeket tegyen a jövőre.

A magyar közélet közelmulja nem valami kellemes látványt nyújt a gondolkozó politikuskak. A Tisza-Bánffy kormányok időszaka sokáig feledhetetlen marad Magyarországon. E kormányok alatt minden téren felburjánzott a corruptio és az erőszak ülte diadalát, különösen pedig a közigazgatás, a pénzügy és az igazságszolgáltatás terén nyilvánultak mindazok, miert is a multat e három szempontból kell vizsgálódásnak tárgyává tenni.

A megyék élére állított főispánok Magyarország ezer éves fennállása óta soha nagyobb önkényuralom nem jártak el hivatásuk teljesítésében, mint a Tisza-Bánffy kormányok alatt. A közigazgatás minden vonalán nagy szerepet játszott a Tisza Kálmán és Báro Bánffy Dezső miniszterelnökök által alkalmazásba vett ugynevezett szolid nyomás s csak ily módon volt összehozható egy oly törvényhozó testület Magyarországon, melynek józanabb, hazafiasabb része egy még azelőtt nem ismert eljárás, az „obstructio”-hoz volt kénytelen fordulni a többség tulkapásai ellen. A közigazgatás tisztviselői a csendőrtől, a községi bírótól és jegyzőtől felfelé a főispánig mindenkit meghurcztoltak, a ki nem volt egy véleményen a kormányval. Vagyonilag és erkölcsileg egyaránt züllésnek indult az egész nemzet, s ha a gondviselés nem állítja Szell Kálmánt az ügyek élére, ma már csak a jó Isten tudja, hol állnának?!

A pénzügyi téren is felejtethetetlen keserves napokat éltünk át a Tisza-Bánffy-kormány alatt! . . . Az a fiskus, melyről Európa egyik leggeniálisabb uralkodója: *II. Vilmos* csak nemrég így nyilatkozott: „Nem szeretem a fiskust, mert tulozza a fiskalitást”, tulment e kormányok alatt minden törvényességen és tisztességen.

A fiskusnak egyedül csak az „állam érdeke” állott szemei előtt, az állampolgárok jogos érdekeit nem vette tekintetbe. Elvette a szegény kereskedő, iparos és földmivelő utolsó garasát is, kivette kezéből az utolsó falat kenyeret és lehuzta hátáról az utolsó

pedig elég világos volt, hogy May teljes szívével szerette őt.

XXXII.

— Te nem érted — nem értheted azt komolyan! — mondá Cyril, a mint a gyöngyvirágot Gábrriel elvette. Ő nem volna oly szíves hozzám, ha nem tudná egész bizonyosan, hogy nem sokára meg fogok halni!

— Te félreérted őtet. Neki nincs olyan gondolata, mely ne volna jó és gyöngéd. — Lady Maynak szerető szíve van.

— És ő valóban ezeket küldte nekem és olyan édes részvételtjes szavakkal küldte! Az kétszeresen nehezebb tette a halált!

Gyenge pir futotta el a Cyril halvány arcát, bánatos szemei felragyogtak.

— Gábrriel, hiszed, hogy ő gondol velem egy kicsit?

— Én azt hiszem, hogy ő nagyon sokat gondol veled és hogy a legmelegebb színpátiával van irántad. Többször beszélt hozzám rólad.

Azt gondolod, kérde Cyril zokogva, hogy ha más forma lettem volna, ha egészséges lettem volna és erős és olyan mint mások, hozzám jött volna?

— Azt nem tudom megmondani, én nem gondoltam szerelemre. Ugy beszélt rólad, hogy egy jó barát beszél barátjáról — jóindulattal és gyöngédséggel. — Én nem gondolom, hogy ő a szeretőkről vagy a szerelemről gondolkozza.

— Honnét tudja, hogy beteg vagyok? — kérde Lord Ardean rövid színet után.

— Edes Cyril, azt nagyon sokan tudják, válaszolt Gábrriel. És miért törődne azzal, hogy tudják? Nem látom át, hogy miért ki-

darab ruhát, csakhogy a corruptált kormányoknak legyen erkölestelen czélokra pénzük. Milliók és milliók jajdultak és jajdulnak fel országszerte az adóprás ellen, különösen a kereseti adó igazságtalan tulságos volta miatt.

És minő volt a Tisza-Bánffy-kormányok alatt az igazságszolgáltatás? . . . Soha több visszaélés, elnézés, soha több sikkasztás év-századokon át nem fordult elő, mint ama kormányok alatt. A közigazgatási és bírósági tisztviselőnek el volt nézve minden, ha a kormány szekerét toltá, ha jó kortes és hűséges szavazó volt. A községi állások a legalsó foktól a legfelsőbb fokig oly egyenekkel töltettek be, kikben a kormány politikai törekvései tekintetében teljesen megbízott. Tehettek az illetők akármint, elhanyagolhatták hivatalos kötelességeik teljesítését, visszaélhettek hivatalos hatalmukkal; de nem bántathatta őket senki, mert — a *kormány emberei* voltak.

A valódi tehetségek, a tiszta jelleműek, ha elég vakmerők voltak ellenkező véleményben lenni, mint ama kormányok, egészen háttérbe szorultak s csak a legfárasztóbb munkával voltak képesek magukat fenntartani!

Hogy ezek szomorú tények, nem szükséges bizonyítanunk. Előrelátható volt, hogy e helyzet végromlást hoz a házara és nemzetre egyaránt. A mai kormány a legválságosabb helyzetben vette át a közügyek vezetését. Messze kiható, fényes ígéretekot tett a nemzetnek s elvárjuk, hogy azokat be is fogja váltani. A közigazgatás, a penzügyi helyzet és az igazságszolgáltatás javítandók mindenekelőtt. Hogyan, mily végben? — következő cikkünkben fogjuk előadni.

II.

Némi megnyugvással tapasztaljuk naponta, hogy a mai kormány tagjaiban meg van a jóakarát, változtatni az eddigi helyzeten. Szell Kálmán nemesak, mint miniszterelnök, de mint belügyminiszter is oly irányban kezdte meg működését, mely reméljük, végeredményében üdvös leend. Azonban tevékenységében némi lassúságot látunk, a mely nagyon alkalmas a benne vetett bizalom megingatására. A mai belügyminiszternek erélyesen és teljesen szakítania kell a mult rendszerekkel. Azok, a kik a Tisza-Bánffy kormányak eszközei voltak a magyar nemzeti érület elnyomásában, a magyar alkotmány terrorizálásában, nem lehetnek a mai belügyminiszter közegei továbbra is. Azok, a kik az általánosan elítélt ama kormányok feltétlen hívei voltak s a kik részben még ma is a közigazgatás élén állanak, e kormány alatt nem tarthatják meg állásukat. Gyűlöltté váltak azok az egész nemzet előtt, felejtethetlenné és megbocsáthatatlanná tették eddigi működésüket s további állásuk feltétlenül tarthatatlan.

vánnád azt titokban tartani. Mindenki, a kinek betegségedről tudomása van, a legmélyebb részvétellel van irántad.

— Mindig az volt a fogalmam, hogy elpuhultság van azon férfiban, a ki sokat beszél a betegségről.

— De nem az olyan betegségről a milyen a tiéd, — válaszolt Gábrriel. És te nem vagy elpuhult, te nem panaszkodol. Azt a fájdalmas tényt, hogy beteg vagy, egyszerűen jelentet. Én azt gondolom, hogy ha a te helyedben volnék, nem zárnám el magamat a szimpátiától. Sőt ellenkezőleg, azt hiszem, hogy az nekem jót tenne. No lásd, hogy a lady May üzenete mennyire felvidított.

— Ha valami visszatudna tartani a haláltól, az az ő szerelme volna. De azt soha sem tudnám megnyerni. Midőn néha a felettem függő végre gondolok, azt mondom magamnak, hogy oly igazán, oly mélyen szeretem őtet, hogy szerelme vissza adna az életnek.

— Edes Cyrilém, ez csak képzelődés — nagyon szép és kedves, de azért csak képzelődés.

— Egész szívemmel szeretem őtet — folytatja a beteg. Az én szememben ő oly szép és oly jó, mint egy angyal. A halál keserűsége abban rejlik, hogy nem vagyok képes őtet megnyerni és nála nélkül halok meg. És ő a virágokat küldte nekem és a keblétől készakarva a számomra vette le! Gábrriel, ha volem leszel, midőn meghalok, ezeket a szívem közelébe helyezed.

— Tudtam, hogy azt fogod kívánni és megmondtam azt neki.

— Megmondtad? kérde Cyril és örülni látszott. Köszönöm, hogy beszéltél vele rólam, az vigasztal engem. Gyakran gondol-

„A közigazgatás élén, mint Bartha Miklós megírta, nem állhatnak azok, kik a közigazgatást oly förtelmesen megrontották. Nem lehetnek az önkormányzat vezérei, kik eltiporják az önkormányzatot. Nem képviselhetik az állam jogrendjét olyan személyek, kik lelkiismeretlenül gázoltak végig minden jogon. Ilyen alakok társaságában a kormányelnök nem válthatja be igéreteit.”

Eme megezáfolthatatlan igazság elengedhetetlen postulatuma, hogy ama megbélyegzett egyének, mint az alkotmányos tovább fejlődésének akadályai, az utból eltávolíttassanak. E részben a belügyminiszter tett is már lépéseket, s egyeseket „saját kérelmükre” el is monesztett. De Augiás istállójának kispereise igen lassu tempóban halad, s félt, hogy e lassúság újabb kellemetlenségeket, újabb elégedetlenséget okoz.

Pedig szívesen tesszük fel Széll Kálmánról, miszerint ne tudná, hogy az új rendszernek új emberekre van szüksége. Tegye meg tehát a tett igéreteket, az első lépést s állítson a megyék élére oly főispánokat, kik úgy a nemzet, mint a mai kormány bizalmát teljes mértékben bírják! Torolja meg a a legkisebb visszaélést a közigazgatás terén, törvényes szigorral zárja ki a közszolgálatból a közigazgatás korétebe nem illő személyeket, s eljárásában ne a kormány, hanem a nemzet érdeke legyen az irányadó! (O—y.)

Két emléknél.

— Honvéd szobor, Hentzi emléke. —
A templomban.

A krisztinavárosi templomot ma reggel nyolcz óraker előkelő közönség töltötte meg. A fekete leplekkel bevonat egyházi középben díszes gyászravatal volt fölállítva, melyen hadi jelvények, kardok, csákók jeleztek, hogy hazájukért vérzett hősök emlékének van szentelve a mai ünnep. Megható látványt nyújtottak az öreg, roskadozó 48-as honvédek, kik a ravatalt könnyezve körülállották, elmerengve a multak emlékei.

A padsorokban a főváros minden részéből összesereglett közönség foglalt helyet. A társadalom minden rétege képviselve volt. A megjelent hölgyek mint fekete ruhát öltöttek magukra. A szentmisét Rostaházy Kálmán, apátplebános szolgáltatta nagy segédlettel. A mikor a mise a maga meghatározott tartására véget ért, a templom kórusai megzendültek az „Isten áldd meg a magyart” örökszép akkordjaitól. A templomban egybegyűlt közönség lelkesen énekelt a karal és az egész templomot megtöltötte a gyönyörű ének. És a mikor a dal véget ért és a közönség kivonul a templomból, odakünn az utcán új dal hangzik föl:

... Kossuth Lajos azt izente ...

És az impozáns embertömeg folyton szaporodva fölvonul az Átilla-utcán és Tábor-utcán át a várba, a Disztérre, hol a honvédszobor áll. A honvédszobor előtti teret teljesen ellepte a közönség. A nagy tér ablakait hölgyek lepték el, kik kendőiket lobogtatva üdvözölték a lelkesen tüntető embertömeget.

kozta arról, hogy mielőtt meghalok, megengedné-e nekem, hogy szépséges arcát csak egyszer — csupán csak egyszer megcsókoljam!

— Ó gyöngéd és jó — válaszolá Gábrriel. Cyril, ha te nagyon nagy beteg volnál, megvagyok róla győződve, hogy ő lady Lulworthal eljönne tégedet meglátogatni.

— Kérni fogom, hogy azt tegye, — mondá Lord Ardean ünnepélyesen. Vágyom ötöt még egyszer látni. Oh, ha ismét felemelt fölvel tudnék végig menni az utcákon és ez az iszonyú fájdalom nem nyomna le! De, nem szabad panaszkodnom. Ő azt izente, hogy ne csüggedjek; nem de, Gábrriel?

— Igen — és hogy bátorságodat ne veszítsd el.

— Ő érte meg fogom tenni. Mond meg neki.

Gábrriel mély szánalommal hagyta el a beteget. De nem mert ugyan azon a napon lady May előtt megjeleni. Érezte, hogy kedves pajzanságának és igéző modorának a friss emlékével, nem tudna vele találkozni; nem volna képes magát fékezni. Két napig várakozott és akkor ment a Helme házba. Azt az időszakot választotta, midőn tudta, hogy sok vendégek lesznek.

Történetesen, éppen azon délután nagyon sok látogatók voltak lady Lulworthnál. A többek között lord Aberdale is ott volt. Az első kép, a mire a Gábrriel tekintete esett, lady May volt, félrevonulva ülve vele és nagyon komoly beszélgetésbe merülve. A grófné, mint rendesen, őrtült, hogy a fiát láthatta.

— Gábrriel, — mondá, — öt órai teaára éppen jókor jöttél.

Lady May felpillantott és nyájas főbólintással fogadta, minek a közönyössége bosszantotta Gábrrielt. May a legvidámabb és élekennebb modorral társalgott lord Aberdaleal, a ki jobban látszott utána bomlani mint valaha. A Gábrriel szíve csordultig volt a keserőséggel.

(Folytatása következik.)

A honvédszobor előtt.

A szobor körül az ünnepélyt rendező bizottság tagjai állanak. Elül a függetlenségi és 48-as polgárok körének nagy küldöttségek hatalmas zászlójával. A szoborral szemközt az öreg honvédek: a hős idők élő tanúi állanak. A közönség soraiban látható *Barabás Béla, Hentaller Lajos, Barta Ödön, Eötvös* Károly orszgy. képvis., dr. *Molnár Jenő, Vig Viktor, Fehér Károly* stb. stb. A Disztér-terén rendőrként alig látható, csak néhány rendőrtiszt járkal föl s alá, türelmetlenül várva az ünnepély befejezését. Még egyre jön a közönség. Küldöttségek hoznak koszorúkat s virágokat. Különösen feltűnik egy hatalmas koszorú, melyet az isaszegiek hoznak le a talpazatára.

A mikor a közönség elhelyezkedett, Gara József lapszerkesztő a közönség által rokonszenvesen fogadott beszédet intézett a néphez.

Beszéde végén letette a polgárság koszoruját, melynek egyik fekete színű szalagján ez a két szám van:

„1849—1899”

a másik, nemzeti színű szalagján pedig:

„Hentzi diadalmas legyőzöink!”

Az éljenzés lecsillapultával Eötvös Károly tartott rövid beszédet, melyben, ezelőzt téve a Hentzi szobor előtt lefolyó ünnepségre, kifejté, hogy nem ott ünnepelnek hőst, hanem itt, hol a hazáért elkésett honvédek emlékének szobra áll.

Most dr. Molnár Jenő, a függetlenségi párt elnöke tette le a honvédszoborra a függetlenségi és 48-as polgári kör díszes koszoruját. Beszédében kiemelte, hogy a főváros független polgárai eljöttek bocsánatot kérni a dicső 48-as hősöktől, a miért nem tudták megakadályozni a mai nap gyalázatát. Ám eljöttek, hogy megmutassák; hogy vannak még jóérzésű hazafiak is, a kik nyomdokai-akon akarnak baladni.

Ezután egy másik szép koszorút tett le egy isaszeghi küldöttség Isaszeg népe nevében. Kardhordó Árpád pedig a fővárosi demokrata-kör nevében. Kardhordó csinos kis beszédben azon való hazafias fájdalomnak adott hangot, hogy még az a gyalázat is megeshetik nálunk, hogy megünneplik ellenségünket, s hozzá még nem is tisztességes ellenségünket: Hentzit, a ki megszegte esküjét s aztán bombáztatta a védelmen fővárost.

A közönség még Barabás Béla országgyűlési képviselőt is hallani kívánta, a ki, engedve a közönségnek, remek beszédben osztorozta a nemzetgyalázókat. A nemzetet — ugymond — mely annyit türt és szenvedett, ma meggyalázzák. Kardok éle mellől és ágyuk dörgése mellett azt kiáltják oda neki: Nemzet, te nem létezel, te meghaltál! Vigyázzanak, a kik ezt teszik. Miért vágják le a nemzet testéről a kart? Azt a kart, mely a kardot viseli. (Taps és éljenzés.)

A hol a hadsereg nem érez együtt a nemzettel, az nem szabad ország, csak katonákkal megszállott tartomány. Fény és pompa közt ünnepel ma a katonaság. Itt tán kevesen vagynak, de halljuk meg: itt dobog a nemzet szíve! Nemcsak szíve szerint szól, hanem annak a pártnak a nevében is, a mely mindenha küzdeni fog ama dicső eszméért, melyért a honvédek negyvennyolczban meghaltak s — a melyet ma amazok meggyaláznak. Végül arra kéri a magyarok Istenét, adjon erőt elviselni a sok csapást, adjon a nemzett fiaiba ébredő szellemet! Isten áldd meg a magyart!

Az ünnep utolsó pontja Zemléni Árpád „Világos szombatja” ezimű szép hazafias verse volt, melyet dr. Vig Viktor fővárosi ügyvéd szavalt nagy hatás mellett.

Ezzel az ünnepély sorrendje be volt fejezve. Gara József felszólította az ünnepelő közönséget, hogy rendben távozzék.

A Hentzi-ünnep előtt.

Ridegen, valóban reglementszerűen folyt le az újból fölállított Hentzi-szobor fölavatása. Reggel 7 óraker a főváros különböző kaszányaiból a budapesti helyőrség egyes csapatai kirendelt detachementjei, köztük a Ludovika Akadémia növendékei kivonultak a Lipótmezőn lévő kadétiskola nagy udvarára, melynek közepén áll a Szent-György térről odavitt Hentzi-szobor.

Nyolcz órára a csapatok fölvonulása és fölállítása be volt fejezve. Ekkor kúrtzó jellezte, Lobkovitz herceg hadtestparancsnok érkezését, ki meggyőződve arról, hogy a csapatok kellő diszben vonultak ki, kísérete élén bevárta József főherceget, kit Gotterhaltval fogadtak. A főherceg megérkezése után Ványa katonai plebános beszentelte az emléket. A beszentelést ágyulövés és sortűz kísérte. A szertartás befejezése után Lobkovitz herceg hosszabb beszédet intézett a kadétiskola parancsnokához.

Erre a beszédre Hanke, a kadétiskola parancsnoka következőképen felelt:

Hercegséged szavai hatása alatt mélyen megindulva átveszem a hadapródiskola

nevében az 1849-ben elesett harezosok sirjait és emlékoszlopát.

Legyenek hercegséged fenkölt beszédeké végű szavai a nevelésemre bízott katonai ifjuságnak szívébe olva.

Még rövid defilé volt József főherceg előtt s azután zeneszó mellett elvonultak a csapatok.

A polgári közönség teljesen távol tartotta magát az ünnepől.

Tüntetés.

Mikor az ünnepély a honvédszobornál befejeződött, Gara József méltóságteljes elvonulásra hívta föl a népet. A nép egy része eloszlott, de egy, mintegy 200 főből álló töredék, mindjárt a Színház-utca sarkán levő katonai építészeti osztály (K. u. k. Militär-Bau-Abtheilung) épülete előtt hangos abezugolásban tört ki.

— Ne provokálják a rendőrséget, mert baj lesz! — kiáltotta Karácsonyi kapitány. A katonai épület előtt műszaki altisztek álltak. A rendőrkapitány jelt adott s erre szétcsapódott a kapu két szárnya.

— Jön a katonaság! kiáltozott a tömeg s az épülettől balra eső lejárati felé hátrált.

A kapun mindössze egy szál lovasrendőr s egy gyalogos rendőrmester csörtetett elő, de ez a kis roham is elég volt, hogy az egész tömeg a lejáróba fusson. Akkor aztán egy sereg gyalogos- és lovasrendőr elzárta a visszavivó utat. A tömeg farkasszemet nézett a rendőrséggel s folyton abezugolva Lobkovitzot. Majd a Kossuthnótára gyujtott s a lejtős Hona-utczán lement a váról. E közben sokan elszakadtak a tömegtől s tiz-huzsankint lementek a főutczára vezető lépcsőkon.

A tüntetők azonban néhány perezt mulva újból összeverődtek s a vezetők kiadták a jelszót, hogy éléhe kell menni a Hentzi-ünnepől visszatérő katonaságnak. Félreeső utczákon keresztül vonult a kitartó csapat, amíg végre az Ostrom-utca sarkán messziről csakugyan föltűnt egy bosnyák csapat, a mely zeneszóval közeledett. A tüntetők megabezugolták, de azért a katonák vigan mentek odább. Lehurrogtak egy csapat katonaságot is, akik az ünnepségről gyalogosan jöttek.

Eközben a tüntető csapat elérkezett a Krisztina-körutra. Néhány perezt mulva újra fölhangzott a muzsikaszó s egy zászlóalj honvéd fordult ki a körutra Alighogy a honvédek a tüntetők közelébe értek, hangos abezugolás és kiáltozás hangzott föl. Szidalmak közt botok emelkedtek a levegőbe.

A zászlóaljat vezető Mattyasovszky es. és kir. kamaras alezredes hirtelen megállította lovát, a zene elhallgatott s elharsant a vezényszó:

— Szuronyt szegezve! Balra át!

A szuronyok megvillantak s a katonaság szemben állott a tüntetőkkel, a kik erre futásnak eredtek. Oldalt — tudja isten micsoda rejtekhelyről — valami harmincz lovasrendőr is odaugratott s ismert palézaszisztemájával néhány perezt alatt megtisztította a teret. Erre aztán a honvédség — rendőri asszisztencia mellett — tovább menetelt, még pedig egy darabig feltűzött szuronyyal. Ezt csak később vétette le újra Mattyasovszky alezredes.

Most már mindössze csak körülbelül ötven-hatvan tüntető maradt együtt, a Duna felé véve az utját. Természetesen néhány dteektiv is közéjük keveredett, a kikbe amazok aztán beléjük kötötték. A kötődés vége az lett, hogy néhány rendőr tört az összecsugorodott tömegrre s négy fiatalembert bekísért a II. ker. kapitányságra. Letartóztaták Décsy István és Imre Jenő joghallgatót, Szomora János cipészt és Székányi László orvosnövendéket. A kerületi kapitány rögtön meg is hozta ellentük az ítéletet; az első hármat kihágásért huszonöt-huszonöt forint, Székányi pedig a rendőrség ellen elkövetett inzultusért tizenöt forint pénzbírságra ítélte. Az elítéltek fölbebezték, a mire szabadon bocsátották őket.

Ezzel aztán a mozgalmas délelőtti véget ért.

Orsz. tüzoltó kongresszus Brassóban.

Brassó, aug. 14.

Szombaton vette kezdetét az orsz. tüzoltó kongresszus 800-at meghaladó magyar tüzoltó részvétele mellett. A brassói szászok kedvezően találták ezt az alkalmat arra, hogy elfeledtetni igyekezzenek a magyar tüzoltókkal azt, hogy Magyarországon vagynak, hol magyar vendégszeretettel, magyarul szokás fogadni a vendégeket. Itt minden igyekezet arra irányult, hogy a magyar nyelvet, mint állami nyelvet sutba dobják s szépszerével tudtára adják a magyar vendégeknek, hogy náluk most már vége a magyar szónak. Törvényellenesen németre fordítottak számoshelynevet, németül tartották az üdvözlőket, a toasztokat.

Az ünnepől részletes tudósításunkat az alábbiakban közöljük:

Szombaton d. u. 2 óraker érkezett meg, Budapestről Brassóba a tüzoltóság törzskara, az orsz. szövetség központi választmánya és felügyelő bizottsága. Soraiban ott láttuk a következőket: Kék Lajos orsz. képviselő elnök, Szili József, Tomesányi penztárnok, Bulovszky Aladár min. titkár, Wartha Lőrincz, Skorza Zoltán Szabadka, Polez Rezső Kolozsvár, továbbá a budapesti önkéntes testület csapata; jöttek a nagyváradiak, az alföldiek, a felső magyarországiak zászlókkal és több zenekarral.

Schuster brassói parancsnok magyar és német szóval fogadta az érkezőket. Kék Lajos felelt a parancsnok szavaira.

A tüzoltók legfőbb védnöke a népszerű József főherceg táviratilag mentette ki elmaradását, indokolván, hogy legfelsőbb parancsra hivatalosan más irányban van elfoglalva.

D. u. fél 5-kor tiszteltek a vendégek az alispánnál, zászlóanyánál, polgármesternél. A főispán az ünnepély alkalmára elhuzódott a városból.

D. u. 6 óraker tartotta az elnökség az előkészítő választmányi gyűlést. Megállapították a tárgysorozatot, megválasztották a versenyzőbizottságot. Előnkül a megye alispánját, társelnökül Mezey Mihály nagyváradi főparancsnokot kérték fel. Bejelentettek két öltöszert, egy bombát s két folyadékot véleményadásra.

Este ismerkedési estély volt a Czenk alatt a Lövdődben.

Felvonulás alatt az ókanizsai zenekart melynek vezetője Tóth Antal, hazafias darabjaiért éljenzéssel tüntették ki.

Himes polgármester üdvözölte a vendégeket németül, a mi kellemetlen hatást keltvén a magyar vendégekben, a magyarul tudó polgármester hazai nyelven is elzengte monokáját.

Kék Lajos szövetségi elnök köszönte meg a „szíves” vendégszeretetet.

Erre a kanizsai tüzoltó zenekar rázendítette a magyar himnust. Minden szem könnybe lábadt. Felállt mindenki s énekkel kísérte a zenét.

Vasárnap reggel érkezett meg a vendégek másik csapata.

A tüzoltó egyetlek között kiosztották a németre fordított helynevek tábláit s megkezdődött a felvonulás.

Kellemetlen érzés hatotta át a vendégeket mindeniket a midőn tekintetét a táblákon végig jártatta.

Mintha csak Flandriában tartottak volna germán közsegek tüzoltó ünnepélyt, úgy nézett ki a menet. Legegyeztük futtában az egymás után következő meggermanizált neveket:

Bisztricz, Baszin, Halves, Hermanstadt, Málbach, Petersburg, Repps, Mediasch, Blasa, Heltau, Halmesch, Gross-Scheuren, Bavanste, Mokrin, Tokay, Szegedin, Brendorf, Ung. Weiskirchen, Wolkendorf, Rotbach, Tarlan, Témesvar, Gross-Scheuern, Halmesch, Nussbach, Losenau stb. stb.

A mely helységnevekre német szót nem találtak, annak helyes írását elferdítették, hogy tüntessenek az ország magyar tüzoltósága előtt a helységnevekről szóló szentesített törvény ellen és megbántsák a magyar vendégek hazafias érzületét. És a törvénynek és a hatóságának nem volt Brassóban olyan öre, a ki megkövetelte volna a tiszteletet a törvény és magyar nemzeti érzés iránt. A főispán félre vonult, a többi pedig csak — többi volt. Tőlük megtették az ismeretlen tettesek, hogy magyart gyalázó kifejezésekkel telefirkáltak az Árpád szoborhoz vezető serpentint ut padjait. A rendőrség még vizsgálatot sem indított ez ügyben.

A német feliratu táblákkal ellátott tüzoltó menet a torna iskola terére vonult. Itt az ünnepélyt a szász pap német beszéde nyitotta meg, mely után Moor Gyula, a csángófalvak luth. főesperese gondolatokban gazdag, hazafias szép beszédet tartott a hallgatóságnak.

Itt ismét kínos meglepetés érte a magyar vendégeket. Lindner Gusztáv egyetemi tanár, a kolozsvári m. kir. Ferencz József tudomány egyetemén a közjog előadója **német** szövegű jelmondat kíséretében verte be a részére fenrtartott szeget a brassói 25 év óta fennálló tüzoltó-egylet zászlójába.

A zászló szentelést a brassói oláh főgimnázium épületén a brassói tüzoltó egylet diszgyakorlata követte.

Délben a városi vígadó nagytermében bankett következett. A 2 frtos bankett menüje szerint volt elkészítve és katonás rövidségű volt. Állott: Rizsleves, sóbafőtt, borju vagy majorság sültből almás bélesből és sajtból, fél liter erdélyi karcosból. Minden vendég szomszédját előzőkenyen kiszolgálták s a papir asztalkendőket emléklül eltehetette.

A sóba fött után dr. Jekel Frigyes alispán állott fel s szépen átgondolt, tartalmas beszédben éltette a királyt. A jelenlevők az alispán szívből jövő szavait állva hallgatták végig és kitörő éljenzéssel kísérték szavait. A városi zenekar a magyar himnuszját játszta s a közönség állva, énekkel kísérte áhitattal a zenekart.

Schuster Károly főparancsnok gyógyszerész, József főherceget németül köszöntötte fel.

Moor Gyula főesperes a hazafias magyar kormányra mondott nagyon szép felköszöntőt. Kék Lajos Brassó város közönségére, a polgármester ismét német nyelven a vendégek.

Szili József dr. a megye jövőbeli akciójára a tüzoltóság terén mond köszöntőt, éltetvén a lelkes és tevékeny alispánt.

Lindner Gusztáv, a kolozsvári m. kir. tudomány egyetem tanára ismét német nyelven mondott egy nagyon hosszú beszédet, ami annál inkább kellemetlen benyomást keltett a magyar vendégekre, mert megtudakolták, hogy a tanár ur jól beszél magyar nyelvet s az a 20 brassói polgár, a kik a 400-at meghaladó magyar vendég között ült, mind tud magyarul, semmi oka sem volt tehát a tanár urnak arra, hogy az állam nyelvét mellőzze.

Több német toaszt volt még ezután. Zakariás dr. ügyvéd megye bizottsági tag beszélt szépen magyarul. — Margitai Péter ügyvéd Mohácsról nagyon szép beszédben emlékezett meg a tüzoltóságról.

Sok német toaszt indult meg még ez után tüntetéssel, de a társaság nem hallgatta ezt, hanem csendesen oszlott s felvonult az Árpád-szoborhoz a Czenkre.

A Czenk oldalán 25 kanyarodóban felvonuló ut bucsujárás volt. A magyarok szép vonalban vonultak fel. A gyalog felvonulás 1 órát vesz igénybe. Czenk alatt a Bethlen barlang előtt az ókanizsai tüzoltó zenekara Hymnust, a Szózatot, a Kossuth nótákat futta. Körül vették a zenészeket, ölelték és üdvözölték őket a magyarok.

A vendégek szívének hurjait érintették ezek a hangok. Hiszen mindenütt magyar ellenes tüntetéseket lehetett látni, jól esett tehát ez a kis oázis, a mely Árpád szobrá alatt felvilágyozta a lelket.

A zenekar körül ott láttuk a derék szabadtai tüzoltókat, Kammerer Mihálylyal az élén, ott volt a szegedi, óbecsei, s az alföld s felvidék számos testületének tüzoltósága.

Fent Árpád szobrá előtt egymást érték a szavallatok, a hazafias emlékbeszédek és énekek.

A felvidék szülöttje ép oly boldog volt, hogy itt megjelenhetett, mint a rónaság lakója, kinek homlokáról gyöngyözött az izadság, míg hegymászához nem szokott lábain az ezer éves emlékek felélt.

Az emlék egyik oldalán fel van írva, a rongálási tilalom. Ez egy kissé szokatlan dolog nálunk. De nem szokatlan a szász földön, melynek fia Petőfi szobrot gunyolnak ki, honvéd emléket rongálnak meg, s ártatlanul vallják, hogy nem tudták mit cselekszenek. Brassó város szász közönsége sem áll ezeknél ügylásziki magasabb nyívn s erről önmaga szolgáltatott bizonyítványt, a midőn közgyűlési határozatban kimondotta, hogy az Árpád szobor megrongálását semmi felelőseget nem vállal. Ez a szász hála megnyilatkozása azért, hogy királyaink behozták őket s letelepítették a legtermékenyebb vidékekre, kiváltságokkal, óriási alapítványokkal ruházták fel, védelemben részesítették őket minden ellen szolgálmány nélkül. E kiváltságokért ez a hála — a szászok hála. Méltó hozzájuk.

Fürdői élet.

Marosujvár.

Nekem úgy tetszik, erősen szegényedik a magyar.

Ha a különböző fürdők látogatóinak a névsorát végig olvassuk, alig találunk egy-egy „igazi” magyar névre. Csupa idegen hangzású nevű emberek azok a boldog halandók, kiknek idejük és pénzük van a fürdői életet élvezni.

Az igaz, hogy az utóbbi évek szomorú termése, a nagy luxus, az igények rohamos növekedése stb. erősen megrontott mindenkiné a háztartását, de mégis igen elszomorító, hogy é a magyarság érzi meg ezt legjobban, s úgy városban, mint vidéken már-már a legnagyobb erőfeszítéssel küzd a mindennapiért.

A vagona napról-napra hull ki a kezéből, s beaaterségre törekedik mindenki, pedig: a kié a föld, azé az ország.

M.Újvár fürdő közönségének statisztikája is e szomorú jelenséget mutatja, s habár évről-évre mind többen keresik is fel e kedves kis fürdőt, nincs meg az igazi fürdői élet, mely ezelőtt oly vonzóvá és kellemessé tette a látogatókra nézve.

Pedig kényelemre nézve az erdélyi fürdők között alig akad párja, s sós-vízének jótékony hatása nagyhirre tett szert egész országsszerte. Van is itt látogató az ország minden részéből, de a fürdőn kívül nem látni őket sehol, semmi társas életet nem folytatnak, s csak néha-néha zene alkalmával jelennek meg a láthatáron. Ennek egyik főoka az, hogy a legtöbb vendég a rituális szokásoknak hódol, s ott adnak találkát egymásnak, a hol ebben a tekintetben ki is elégíthetik igényeiket.

M.Újvár különben nagy dolog előtt áll. Világfürdő akar itt a kincstár létesíteni s már meg is bízta és a főbányavaltat már készített is a terveket az új fürdő számára.

A terv igen szép s csak a legnagyobb örömmel üdvözölheti mindenki, de első sorban talán, a vasutat kéne bevezetni, mert a jelenlegi állapot e tekintetben, már csak a kincstár szempontjából is, tarthatatlan.

Valóban érthetetlen, hogy a magyar áll. vasutak ilyen sok ideig semmit nem tett, hogy ez abnormis helyzetet segítve legyen. Mert eltekintve mindentől, már csak finansziális szempontból is rég segíteni kellett volna ezen a bajon.

Mint halljuk, most végre komolyan kezdenek illetékes körök foglalkozni e fontos kérdéssel s reméljük, hogy Hegedűs miniszter ismert erélyessége és jóakarata dűlő

fogja vinni a dolgot. Csak útni kell a vasat, míg meleg.

A fűrdő életnek állandó fecskéjük: az ugynevezett *nyári műbűszök*, kiket a téli szezón nem fűrdőzött ki s nyári babérokra vágyának, úgy gondolkodván, hogy a fűrdő publikum a nagy melegben hamarabb felmelegedik s könnyebben osztja elismerésének jeleit.

Azért nincs is nagy köszönet bennük, mert tisztelt a kivételeknek, a legtöbb másod, harmadrendű nagyság.

E mellett akkora igényekkel lépnek fel a legtöbb helyt, hogy már pusztán megjelenésük híre háborzongatást idéz elő.

M.-Ujvárnak is bőven van része bennük, s nemrégiben is egy elvirágozott nagyság olyan kellemetlen hírbe hozta e derék közönséget, hogy országsszerte gúnyolódva emlékeztek meg róla. Pedig a tisztelt művésznőnek egy cseppet sem volt igaz.

IRODALOM.

Főhívás előfizetésre!

Imádott édes atyánk, **E. Kovács Gyula**, a költő és művész, ki a fehéregyházi csataterén a haza szolgálatában esett el, örökül egy kötet kiadatlan verset hagyott reánk.

E verskötetet az *Ö arczképével* és dr. *Ferenzi* Zoltán egyetemi tanár ur tollából, *életrajzával*, kiadjuk és arra ezennel előfizetést nyitunk.

Vállalkozásunkat megdicsőült édes atyánk barátainak és tisztelőinek pártfogásába ajánljuk.

A könyv *Ajtai K.* Albert ur elismert nevű „Magyar Polgár” nyomdájában, csinos kiállításban, folyó évi decz. hó eljén jelenik meg.

Ára fűzve 1 frt, diszkrétésben 2 frt. Az előfizetési pénzeket tiszteltetel kérjük — *folyó évi október hó 1-ig* dr. *Szekula* Ákos urhoz, az *E. Kovács Gyula Emlék-Bizottság* pénztárnokához *Kolozsvárra* küldeni.

Kolozsvárt, 1899. aug. hó 10-én.

E. Kovács Ilona és Etelka.

E. Kovács Gyula halálára

Ime megvalósult, a mit megjósoltam:
Két szeretettünk élve, megsiratunk holtan!...
Költő, művész voltál s egész szívvel magyar.
Neved örökké él, habár föld eltakar,
Száguldó időnek gyorsan szálló árja
Emlékezetet megőrzi, dajkálja,
Késő unokák is beszélnek majd rólad,
Sirodon virító virágot ápolnak.

Hol a magyar nemzet lánglelkű dalnoka
Félszázzaddal előbb hullott volt a porba;
Hol a szabadságra sötét alkony szállott,
S hála és kegyelet emlékjele áll most:
„Ott estél el” te is kiűn „a harc mezején,”
Éleled, halálod könyvtárcsór regény,
Melynek minden sora, minden egyes lapja
Az ihlet lángjának tüdőklő szép napja.

Fáj halálod! „Pedig a gyors elmúlásban.”
Szerinted is dicső és „szép tanúság van”...
„Nem remegett” léted halvány „sárgán, sirva,”
„Ragyogásból” gyorsan, hullott „esett sirha,”
Nem „nyit” neked többé „akácfa virága,”
Ajkad bívós szavát várni mind hiába!
Nem hallod sirodban a zokogást, jajszót,
Babérídon pihensz, csendes álmod alszol.

Kedves barát, rokon! Nem váltunk örökre,
A viszontlátásnak megrezdül öröme,
Bus szívébe reményt ültet élő hitem,
Feltámadás vár ránk, miként vágyva hiszem...
„Szép halál”-od: élet, örök emlékezet,
Időn, enyészeten tulszárnyal, él neved,
Költő s madár rólad emlékezik dalban,
Az esti szellő is rólad suttog halkán!

Dombi Lajos.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 14.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szerdán (aug. 16.) jelenik meg.

Szobrot

E. Kovács Gyulának!

Leike elszállt Petőfihez, porhüvelybe a kolozsvári temetőben nyugszik: de emléke itt él közöttünk.

Nem feledjük el soha, kik láttuk, ismertük őt; de gondoskodjunk arról, hogy az utókor se feledkezék meg róla.

Öröksítki meg emlékét.

A mig élt, mindig büszkéek voltak reá, hogy a legnagyobb magyar színész a mi városunkban él; legyünk büszkéek erre halála után is: állítsunk városunk valamelyik

terére olyan szobrot neki, a milyent még színészek nem emeltek.

A felhívások, gyűjtőiek már szétmentek az ország minden részébe, s hisszük, hogy az akciónak, melynek élén hazánk legnagyobb élő írója, *Jókai Mór* áll, meg lesz a maga foganatja.

Hisszük, hogy városunk valamelyik terén nemsokára ott fog állni *E. Kovács Gyula dalidás alakját megörökítő ércszobor*, mely századok múlva is fényt fog árasztani az egész országra, de különösen *Kolozsvárra*, melynek három évtizeden át büszkesége volt.

Mikor annyi mindenféle czélra, adakozásra elvisszük filléreinket, ne sajnáljuk azt annak az embernek szobrára, ki egymaga annyit tett a magyar színészetért, hogy élete és működése korszakot alkot a magyar színészet történetében, mely az ő nevét legfényesebb lapjára írta fel.

Adakozzunk! Adakozzék mindenki, kiki tehetsége szerint!

Lapunk szerkesztője, *Magyary Mihály* az „Ellenzék” gyűjtését a maga részéről 100 koronára nyitotta meg.

Eddig a laphoz következő összegek jöttek be:

Lengyel Lajos Tusnád-fürdő: 50 korona.

Nikolits Döme ügyvéd, Arad: 20 korona.

Özv. *Zeyk Dánielné* br. Bánffy Cecile, Gerend: 20 korona.

Mártonfi Lajos igazgató, Szamos-Ujvár: 10 korona.

Dr. *Szentkirályi Gyula* kir. törv. bír., Trencsen-Teplicz: 10 korona.

Sipos Károly: 2 korona.

Kereskedők koszorujából megmaradt összeg: 8 korona.

Taub Nithán: 4 korona.

Somodi István ügyvéd: 20 korona.

Összesen: 144 korona, mely összeget a „Kolozsvári Népbank, mint szövetkezet” 134. számú könyvecskéjébe gyümölcsözőleg helyeztük el.

— **Zalatnai vértanuk emléke az ereklje-muzeumban.** A kolozsvári orsz. történelmi ereklje-muzeum a zalatnai vértanuk emléke ügyében az alábbi szép levelet intézte Lukács Béla volt miniszterhez:

Kegyetemes Urunk!

A preszakai 700 magyar sirja fölött e hó 11-én tartott gyászistenizületen és ünnepélyen muzeumunk kiküldötte: Kuszko István, a muzeum igazgató-öre és a Történelmi Lapok szerkesztője megjelenvén, a gondozott sírokról, emlékekről, valamint a sírok beszentelésével kapcsolatos gyászistenizületet jelentését muzeumunk igazgatósága előtt megtette.

Örömmel értesültünk arról, hogy az ártatlanul kiszenvedett vértanuk sirja többé nem jeltelen; hogy hamvaik fölé maradó emléket emelt a nem hivalkodó honfői kegyelet s a fiúi és testvéri szeretet szent érzése. Midőn ezért Nagyműveltségünk első sorban s Gyula-felhárván és Zalatna hazafias közönségének is hálás köszönetet mondunk, egyúttal örömmel vettük tudomásul, hogy a lefolyt impozáns gyászünnepély erekljén, a kegyelet által oda helyezett koszoruk szalagjait muzeumunk őrzetébe átengedni kegyeskedik.

Arra kérjük kapcsolatban ezzel Nagyműveltségünk, méltóztatassék e vértanuk emlékének keletkezésére, valamint az ünnepélyre vonatkozó mindazokat az iratokat, leveleket, táviratokat, a melyek a jövő szempontjából bármely részben történeti, illetve kegyeleti értékkel bírnak, vagy felvilágosításul szolgálnak, eredetiben vagy másolatban muzeumunk irattára részére átengedni.

Hazafiúi üdvözléssel

Kuszko István, a muzeum igazgató-öre, *Deákly Albert,* elnök.

A szombati lapunkban említett, Kolozsvárról az ereklje-muzeum igazgatósági tagjai, valamint dr. Posta egyetemi tanár aláírásával küldött táviratra Lukács Béla szombaton d. u. a következő választ küldötte:

Szíves megemlékezésükért őszinte köszönetemet nyilvánítom.

Lukács Béla.

— **Herczeg Windischgrätz** Alfréd tábornagya, a közös hadsereg főfelügyelője, tegnap éjjel a gyorsvonattal Kolozsvárra érkezett. A herczeg fogadtatására egy diszszázadot vezényelték ki az 51-ik gyalogezredből a zenekarral együtt a Központi Szálló elé. Megérkezésekor a diszszázad tisztelgett, s a zenekar az osztrák himnuszát játszta. A herczeg a fogadtatás után a diszszázadot elbocsátta maga előtt. Ma reggel 8 órakor *Probst* Emil tábornagya, nagyszabású hadtest parancsnok kíséretében, ki szintén az éjjel érkezett Kolozsvárra, s ugyancsak a Központi Szállóban vett lakást, kocsi kihajtatott a katonai gyakorló térre, hol a felállított csapatok felé szemlét tartott, melyről két óra körül érkezett vissza a Központi-Szállóban levő lakására. A herczeg délután 2 órakor a Központi Szálló emeleti dísztermében 17 sze-

mélyre szóló ebédet adott, melyen *Probst* Emil hadtestparancsnok és segédtestjei kivál a Kolozsvárt állomásozó közös hadsereg törzstisztelei voltak hivatalosak. Az ebédet Nagy Gábor kitűnő konyhája szolgáltatta, mely ezuttal is pompás dolgokat produkált. Ebéd alatt az 51-ik gyalogezred zenekara játszott válogatott darabokat.

— **Megakadályozott légszszorobbanás.** A kolozsvári légszszeg gyár igazgatója ma megjelent szerkesztőségünkben és szombati lapunkban közre adott hirt is alaptalannak jelentette ki. Miután mint pénteki számunkban említettük: szél fuvatlanul nem indul, vizsgálat lesz hivatalba kideríteni a valót. Addig a dologhoz nem szólnunk.

— **Czipészek kongresszusa.** Ma vette kezdetét Kolozsvárt a czipészek kongresszusa, melyet tegnap a vasutnál fogadtatás és ismerkedési estély előzött meg.

A kongresszus a városház közgyűlési termében nyílt meg.

Kolozsvár város részéről Szabó Gyula városi tanácsos üdvözölte a vendégeket.

Az ipartestület részéről Reményik Károly elnök méltatta a kongresszus jelentőségét.

Az ügyrendet Matutsek József elnöklété alatt állapították meg.

Az elnökségre megválasztották elnöknek: Veress György Brassó, Matutsek József, Ferenczi Ignác, Kolozsv., Márton Lipót Bpest.

Alelnöknek Mihályik Józsefet, Turzó Pál Szabadka, Kraszof János Bpest, Damjanovits Ödön Bpest. Titkár: Lengyel Károly. Jegyző: Szöcs Lázár, Both József, a czipész szaklapok szerkesztői és Hegedűs Ferencz.

A napirend során Lengyel Károly terjesztette elő titkári jelentését, mely után az egyes pontok következtek higgadt hozzászólások és tárgyalásokkal.

Déli egy órakor volt vége a sorrendnek és akkor Ács Ferencz vendéglőjébe bankettre tértek a kongresszus tagjai. A tárgyalást holnap reggel 8 órakor folytatják. D. u. 4 órakor szakelőadást tart Both József a technológiai szakiskola helyiségében.

— **Zászlószentelés.** A kolozsvári hivatalsszolgák betegsegélyző együletének ujonnan készített szép zászlóját tegnap délelőtt nagy egyházi ünnepségek közt szentelték fel a főtéren r. kath. piébánia templomban. Ez alkalommal d. u. 10 órakor *Bíró* Béla apát-piébános mondott nagy papi segédlettel ünnepies misét, melynek bevezetével következett a szeg beverés aktusa a templom szentélyében. Az ünnepély disznaléka dr. *Lechner* Károly egyet. tan., a zászlóanyá ennek neje. Koszorúelőadó voltak: *Óvári* Ilus, *Purjesz* Olga, *Blázi* Ilona, *Hantz* Matild, *Szász* Judit és *Terkál* Erzsik. a. Az új zászló rudjába szöveget megfelelő jelmondatok és rövid szavak kíséretében a következők verték be, uymint: dr. *Bíró* Béla, apát-piébános, br. *Felitzsh* Árpád, országgyűlési képviselő, dr. *Fabrics* Rudolf, egyet. ny. r. tanár, dr. *Nagy* Mór, polgármester-helyettes, *Fekete-Nagy* Béla, városi tanácsos, *Csiszár* Gyula, megy főjegyző, dr. *Isekutz* Hugó, egyet. gyógyszerész, dr. *Tompá* János, egyet. orvos, *Nagy* Gábor, pinczér-egyleti disznaléka, *Moldován* Dániel, pinczér-egyleti elnök, *Fekete* Gábor, kir. táblai elnök, *Schandi* Mihály, vasuti üzletvezető, *Kardos* Kálmán, posta-főnök, *Winkler* János, takarékpénztári vezérigazgató, *Bonigni* Sámuel, iparos-egyleti elnök, *Reményik* Károly, ipartestületi elnök, *Matutsek* József, czipész-egyleti elnök, *Szilágyi* Lajos eszm. társ. elnök, *Juhos* László, *Dunky* Ferencz, özeveg *Czetz* Péterné, özeveg *Polgári* Istváné, a négy utóbbi mint pártoló-tag. A szertartás után az egyleti tagok a disznaszóval testileg a belvárosi leányiskola udvarára vonultak, hol lefegyvereztettek magukat. Este 8 órakor a Lövéldében táncestélyt rendeztek, melyen a négyeseket mintegy 80—90 pár járta. Éjjel után volt a sorsjáték húzása. A táncvigalomnak reggel 5 órakor volt vége. A táncvigalom jelen voltak általános panaszokból a Lövéldé bérlejtő által kiszolgált ételek és italok élvezhetlensége miatt. Ezen a dolgon a hatóságoknak kellene segítenie.

— **EKE sorsjáték.** Az EKE tudvalevőleg engedélyt nyert a pénzügyminiszter utól, hogy jótékonykezéjait javára tárgysorsjátékot rendeztessen. Ennek a sorsjátéknak húzása napja aug. 15-ére tűzött ki. Mint hogy azonban a sorsjegyeket csak harmadrésze kelt el, a pénzügyminiszter ur, illetve a lottóigazgatóság intézkedésére a húzás 1900. január 15-ére elhalasztott. Az EKE kéri mindazokat, akik sorsjegyeket kaptak, hogy azoknak árát az együletnek mielőbb befizetni sziveskedjenek.

— **Bolt feltörés.** Kolozsvárt a nagyutca elején lévő *Baktay* Béla féle fűszerüzletet az éjjel feltörték, s abból mintegy 70 ft értékű árut u. m. kávé, ezukor, italneműek és dohányféléket elemeltek. A rendőrség a tetteseket nyomozza, de még nincs a nyomukban.

— **Vadászat forró égőv alatt.** Azon nagyszabású keleti társas utazás alkalmából, mely *Propper* N. János igazgató vezette alatt ez évi szeptember hó végén indul Budapestről Fiume, Velence, Brindisi, Alexandria, Cairo, Ismailia, Suez, Port-Said, Jaffa, Jeruzsálem, Betlehem, Jerikó, Holt-tenger, Jordán és Nilus folyam vidékére, visszaont pedig érinti Athént, Smyrnát, Konstantinápolyt, — a vadász kedv kielégítésére tág tér nyílik. Mire az előkelő magyar társaság Afrikába érkezik, a június hóban megáradt Nilus folyam ugy szeptember derekán már rendes medrébe visszatért. Árterü-

letén azonban ilyenkor legbüjább a tropikus tenyészet. S a dus növényzet az exotikus állatvilág ezer meg ezer képviselőjének ad ilyenkor rejtekhelyet és kővér táplálékot. A kisebb emlősök (gazellák, őzek, majmok stb.) egész falkáit a belőlük táplálkozó nagy ragadozók nyomon követik s ekként a vadászat ezekre is legdusabb zsákmánnyal kecsegtet. *Propper* igazgató előkelő uti társasága Alexandria, Cairo, Suez stb. városokban és vidékén közel két hetet tölt, a mi elégnél több idő arra, hogy a vadászok s a szükséges kíséret egészen Afrika belsejébe hatoljanak s a legnagyobb vadakra is sikerrel vadásszanak. Jelentkezéseket ezen érdekes utazásban leendő részvételre elfogad és felvilágosítást nyújt *Propper* N. János Budapestben, József-körút 15. sz. a.

— Arany-ünnep Nagy Szalontán

A folyó évi augusztus hó 27-én, délelőtt 10 órakor, Nagy-Szalontán, a Toldi-téren ünnepélyt tartanak az Arany-émlék-szobává átalakított Csonka-torony ünnepélyes megnyitása alkalmából, melynek műsora a következő:

1. *Hymnus.* Előadja a nagyszalontai dalárda.
2. *Megnyitó.* Tartja *Szell* Kálmán, e. elnök.
3. *Alkalmi költemény.* *Lévay* Józseftől.
4. *Alkalmi beszéd.* Tartja *Rád* Ödön, a nagyváradi „Szigligeti Társaság” elnöke.
5. *Alkalmi dal.* Keltő Kálmántól (dallama Arany Jánostól) Előadja a nagyszalontai dalárda.
6. *Üdvözlő szó:*
 - a) A Magyar Tud. Akadémia nevében *Szász* Károly.
 - b) A Kisfaludi társaság nevében *Gyulai* Pál.
 - c) A Petőfi Társaság nevében (még nincs bejelentve.)
7. *Szózat.* Előadja a nagyszalontai dalárda.

Az Arany-szobák megnézése.
Egy órakor közebb a „Népkerti Vendéglő”-ben.

Este 8 órakor a nagyszalontai *Arany Emlék Egyesület* színelőadással kapcsolatos tanulmányi rendezet, az Arany-Emlék-alap javára, a kolozsvári Nemzeti Színház művészeinek közreműködésével.

— Rákóczy hamvainak hazahozatala.

Megemlékeztünk arról a mozgalomról, amely Rákóczy hamvainak hazahozatala érdekében indult meg. A bizottság ujabban abban állapodott meg, hogy a Lazarista-szerzetnek Budára való telepítése dolgában tessz lépéseket, hogy ezáltal megkönnyítse Rákóczy hamvainak hazaszállítását. A letelepítésre szükséges összeg, 78.000 forint nem elegendő a zárda építéséhez és ezért a bizottság a püspökötök fogja adakozásra fel szólítani. A b. bizottság terve az, hogy a fehérvári kapu melletti csonka tornyu templomot adják át renoválva a Lazaristáknak és ennek egyik oldalhajójában helyezték el a Rákóczy hamvait. A klastromot a szomszédos telekre tervezik.

Gyászrovat.

Borsay Ilonka, Borsay Samu honvéd-karnester leánya, szőlői kedvence, 9 hónap. korában f. évi aug. 12-én d. u. 2 órakor rövid szenvedés után, szüleinek nagy fájdalmára, váratlanul meghalt.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

A függetlenségi pártok gyűlése.

Budapest, aug. 14.

A függetlenségi párt mindkét árnyalatához tartozó mindazon képviselők, kik a legutóbbi tüntetések alkalmából a fővárosban időztek, mint a „Kel. Ért.” jelenti, legközelebb bizalmas tanácskozásokat fognak tartani azon módozatok megbeszélésére, melyekkel a párt akcióképességét, tekintet nélkül annak két részre való osztására, fokozni lehetne. Nem valószínűtlen, hogy a tanácskozások eredménye befolyással lesz a párt belviszonyaira is Ez értekezleten részt vesznek *Eötvös* Károly, *Barabás* Béla, *Hentaller* Lajos, *Lukács* Gyula, *Polczner* Jenő, *Kiss* Albert, *Horváth* Ádám és mások.

Frigyes főherczeg Pécssett.

Pécs, aug. 13.

Frigyes főherczeg ma reggel birtokára érkezett, ahonnan még az éj folyamán Pozsonyba utazik.

Merénylet Labori ellen.

Rennes, aug. 14.

Labori ma reggel, mint rendesen, lakásáról kíséret nélkül a gimnasiunumba ment, hol a Dreyfus pör tárgyalása foly.

Mikor az összekötő hidra ért, mely a Quai Chateaubriand legvégén van, egy rongyoson öltözött ember, ki egy fal mögött leselkedett reá, hozzálépett és **revolverrel rálőtt.**

Labori, ki különben rendkívül erős ember, **megtámadorodott és néhány pillanat múlva leesett.**

A lövésre azonnal odasietett néhány ember, kik a sebesültet első orvosi segélyben részesítették.

Mindenki Laborihoz igyekezett, ki minden ereje megfeszítésével maga vetette le kabátját.

A golyó a hát közepén érte a kabátot és a husba furódott.

Minthogy a merénylet a gimnasiunmól körülbelül 1000 méternyire játszódott le, azonnal hire ment az esetnek.

Csakhamar számos újságíró, ügyvéd és csendőr gyűlt össze s a Chateaubriand hidon nagy csődület támadt.

Labori kérésére odahozták *Reblus* doktort, ki a sebesültet lakására vitte.

Labori, **ki nagyon gyenge, de azért eszméletlen volt**, kocsi szállításra, melyen kívül *Hild* nevű titkára és *Monira* ügyvéd foglalt helyet.

A merénylet megszökött, még pedig mindjárt a lövés után, a csatorna mentén.

A mosónők, kik szokni látták, leírták külsejét. E szerint a merénylet kicsinytermetű ember, ruhája szegényes és posztó sapkát viselt.

Labori **nem egy, hanem két golyó találta** még pedig **egyik hátán, a másik arcán.**

A mai tárgyalás.

Rennes, aug. 14.

Mai tárgyalás elején, miután *Dreyfus* bevezették a terembe, az elnök kijelentette, hogy ha azok a jelenetek, a melyek szombaton különösen a **sajtó képviselőinek padjain** lejátszódtak, ismétlődnek, habozás nélkül kiüriteti a termet és **még a sajtó hírszolgálatát is lehetetlenné teszi.**

Demange az ülés felfüggesztését kéri addig, míg hirt nem kapnak Labori állapotáról, ki iment megsebesült.

Az elnök sajnálkozásait fejezi ki a merénylet fölött, mire a törvényszék visszavonul, hogy *Demange* kérelméről tanácskozzék.

Dreyfus azalatt kivezetik a teremből.

Szünet alatt *Demange* Laborihoz megy. A teremben azalatt nagy izgatottság, heves szóváltás folyik, különösen *Meyer* Arthur, a „*Gaulois*” igazgatója és *Madame Severine* között.

Meyer mondja, hogy a **merényletért az összes újságírók a felelősek**, mire *Madame Severine* kiáltja: „**Nem! Ön felelős mindenért, a mi történt!**”

Erre nagy lármá támad, úgy, hogy a csendőrség lép közbe és több embernek elveszi botját, mire a nyugalom lassan helyreáll.

Egy negyed 7 órakor egy újságíró jött a terembe s jelentette, hogy **Labori állapota nem nagyon komoly.**

Azt mondták neki, hogy Labori **nem köp vért** és az orvosok remélik, hogy **kivehetik a golyót a husból.**

7 óra 20 perczkor újra megnyílik az ülés.

Demange jelenti, hogy Labori sebé ugyan nem nagyon komoly, **de a tárgyalásokban még sem vehet részt.**

Most bevezetik *Mercier*.

Casimir-Perier a tanuk padján ül. *Mercier* kijelenti, hogy **nem szerzője a borderónak.** A borderó **nem francia papirosan van írva** és egy nagykövettség helyiségében akadtak reá.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

A Mentő-egyesület javára hirdetett **CONFETTI** estély holnap kedden tartatik meg a **s**

Pályázati hirdetmény.

A radnóthi takarékpénztár részvénytársaságnál rendszerített s évi 700 forint fizetéssel egybekötött könyvelői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy minősítési és eddigi szolgálatairól szóló bizonyítványaikkal felszerelt folyamódványaikat alólírtához (Erzsébetváros, Erdély) 1899 augusztus 24-éig annál is inkább nyújtsák be, mert a később beadott pályázatok figyelembe vételni nem fognak.

Erzsébetváros, 1899 augusztus 1-én.

Dr. Boér Elek,
az igazgatóság alelnöke.

742. 1—1

Sz. 1254—899.

744. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1897. évi 11102. számú végzésével dr. Tutsek Sándor ügyvéd által képviselt Klein Dávid felperes részére Becker Dávid alperes ellen 288 forint 60 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt s az ugyanazon bíróságnak 7686—97. számú végzése alapján biztosítási végrehajtás folytán alperestől 1897. év augusztus hó 23. napján lefoglalt 302 forint becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbírósa V. I. 7841—899. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, nagyhid-utca 10. számú házban leendő megtartására határidőül 1899. évi augusztus hó 16. napján délután 3 órája tűztetik ki, mikor a bírósággal lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívom mindazokat, kik az előírt végrehajtó ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt alólírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §. értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alólírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi július hó 31. napján.

Ligeti József
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 948—1899.

743. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899 évi 2429. számú végzésével Sipos Gábor ügyvéd által képviselt kolozsvári kisegítő takarékpénztár részvénytársaság felperes részére Marschalko Samu, id. Marschalko István, Deák István alperesek ellen 55 forint követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1899 évi április hó 15. napján lefoglalt 393 forint becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbírósa V. I. 4191—1890. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 55 forint tőke, ennek esedékes 6 százalékos kamatai, 15 forint 10 kr. hátr. költségek erejéig alperesek lakásán Kolozsvárt, nagyhid-utca 9. sz. házban és széchenyi-téri 13. sz. és Monostoron a sórlázban leendő megtartására határidőül 1899. évi augusztus hó 16. napján délután 3 órája tűztetik ki, mikor a bírósággal lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívom mindazokat, kik az előírt végrehajtó ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt alólírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi augusztus hó 3. napján.

Pap Jenő
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 1233—899.

745. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár- városi kir. járásbírósa 1899 évi Sp. I. 4483. számú végzésével Deák Albert ügyvéd által képviselt Rigó Árpád felperes részére Becker Dávid és Löwy Rudolf alperes ellen 49 forint 13 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől folyó évi július hó 6. napján lefoglalt 726 forint becsült ingóságokra, a fennírt kir. járásbírósa V. I. 10112—1899. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, Hosszu-utca 4. sz. a megkezdve és folytatva Nagy-utca 28. szám alatt leendő megtartására határidőül 1899 évi augusztus hó 16. napján délután 3 órája tűztetik ki, mikor a bírósággal lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívom mindazokat, kik az előírt végrehajtó ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt alólírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §. értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alólírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi július 31. napján.

Ligeti József
kir. bírósági végrehajtó.

Értesítés!

Arról értesültem, hogy három évtizeden át a legnagyobb közmegegyezésre működő és a legdisztingváltabb izlést is kielégítő butorraktáromban és műhelyemben ügyeim rendezéséhez szükséges rövid szünetet többen, kenyérszerezésre irányuló roszindulatú kóhalmányokkal ama híresztelésekre használták fel, hogy a régi 30 éves működésem teréről végleg visszaléptem, nyugalmamba vonultam, dolgozni már teljesen képtelen vagyok, munkát többé fel sem vállalom. Minthogy kiváló izlésemről és pedáns munkámról külföldön elismert nevemet megmontani másképpen — pl. versenymunkával — nem voltak képesek, mindezt csak azért híresztelték és híresztelik ma is, hogy helybeli és vidéki régi vevőim, a kik mindenkor kizárólag engemet voltak kegyesek becses megrendelésükkel kitüntetni, tisztelimből e szünet alatt elszakjanak.

Éppen ezért az igezőgnak, előkelő vevőimnek és a magam önértetének tartozom e tendenciózus rágalmak demontálásával. A mit rietek is tenni ama tisztelteltetés kérés által, — hogy szíveskedjenek személyesen meggyőződni egy próbarendelés által az összes állítások ellenkezőjéről — mely alkalommal befog bizonyosodni, hogy képes vagyok pedanteria, pontosság, tisztaság, tartósság, izlés jutányosság tekintetében versenyezni a hazai és külföldi legelőkelőbb cégekkel éppen úgy, mint eddig, és kik nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy ezennel még sokkal inkább.

Azonban nehogy félreértessék. Nem dicsekvésképen teszem ezt az ajánlatot, hanem a félrevezetett nyilvánosság felvilágosításául.

Ezek után van szerencsém jól ismert cégeimet ismét nagyrabecsült bindulatukba ajánlani, különösen új berendezések, garitúrák kibővítése, besvonása, mindennemű javítása, átalakítása, vagy becsesítése tekintetéből. Ugyazintén bátorodom felhívni becses figyelmüket új, vagy régi butorokat „moly mentesítő” preparatúmmra, melylyel többé új módosítás után a legbiztosabb eredményt értem el.

Becsés megrendelésüket kérve maradok hiváló tisztelettel

415.25—*

Duchony János és fia.

LÖWY JÓZSEF

kárpitos és kész butor-üzlete
Kolozsvárt, Beltorda-utca 6. szám alatt.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. vevőközönséget értesíteni, hogy raktárom tulhalmazása folytán az összes raktáron levő butorokat mélyen leszállított árak mellett árusítom el.

Minél számosabb látogatást kér tisztelettel

Löwy József,
butorkereskedő- és kárpitos, Beltorda-utca 6. szám.

731. 3—5

Uj találmány!

Vízszűrő „Purus“

Bárki által felszerelhető. — Kapható darabonként 30 krajczárért
734. 4—5. Egyedüli elárúítóknál

(Kolozsvári vízvezeték és csatornázási vállalat)

Bányai K. és Társai Kolozsvár, főter 18. sz. Telefon 324.

Egy kilogramm 60 krajczár!

Egy kilogramm 60 krajczár.

Kitünő csemege szőlő

kapható

Özv. Ifj. Pere Istvánné

fűszer-üzletében

Wesselényi Miklós-utca 29. szám.

738. 2—3.

Egy kilogramm 60 krajczár!

PREMIER

kerékpárok

24 év óta elsőrendű gyártmány!

Egyedüli raktár **Tauffer Ferencz Utódánál Kolozsvárt.**

314. 18—20.

HADKÖTELESEK,

kik egy évi önkéntesi szolgálatukat legcsinosabb, legúj-nyosabb és a szabálynak teljesen megfelelő

egyenruha és felszerelésekben

óhajják teljesíteni, forduljána:

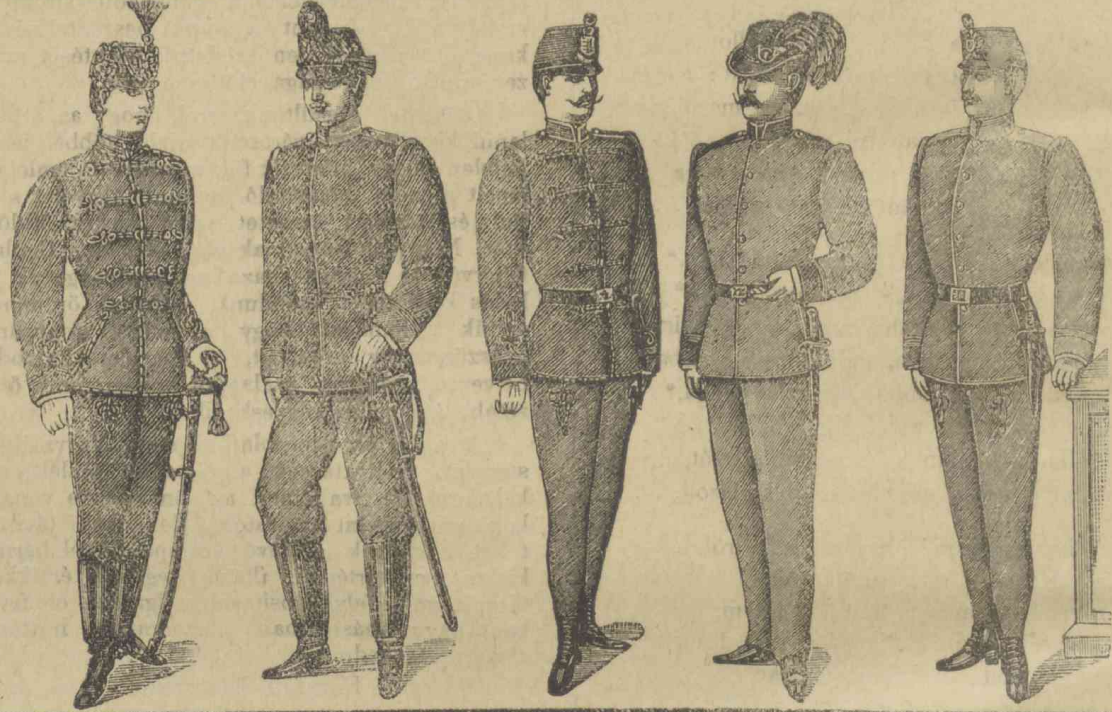
KRAUSZ ADOLF és FIA

udvari szállítók

hadfelszerelés és egyenruházati intézetéhez

Kolozsvárt, Unió-utca.

694. 3—***.

SOLYMOSY ÉS TÁRSA BETÉTI-TÁRSASÁG

gépgyár- és vasöntőde Kolozsvárt.

Telephon 186.

Sürgőnyczim: Solymosy-gépgyár

Készít legjutányosabb áron és legpontosabb kivitelben a mai legmodernebb igényeknek teljesen megfelelő: álló és fekvő gőzgépeket a legújabb és legkisebb káros térről működő dugattyús vezérművel; gőz- és szíjhajtású szivattyúkat, sajtókat,

teljes szeszgyári-, malom és téglagyári berendezéseket, gőz-kazánokat, vízi-kerekeket- és turbinákat; valamint mindennemű gazdasági gépeket, u. m.: eséplőgépet, járgányokat, rostákat, Trieureket, szecskavágókat stb.

Különös figyelmébe ajánljuk ugy a t. gazdáknak, mint kereskedőknek nagyban gyártott

ekéinket,

különböző gazdasági, kereskedelmi és épület-öntvényeinket, u. m.: oszlopokat, esigalépeseket stb. stb.

Mindennemű gépek és géprészek javítását a legjutányosabb áron és teljes megelégedésre eszközöljük.

Összes általunk szállított munkánkért legmesszebb menő jótállást vállalunk el.

Tervezett és költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Szíves pártfogásukat kéri

151. 37—*

SOLYMOSY és TÁRSA betéti-társaság.